

International Cartographic Association
Commission on Cartography and Children

2015-ÖS ICA NEMZETKÖZI TÉRKÉPRAJZ-VERSENY

1993-ban a Nemzetközi Térképészeti Társulás (*International Cartographic Association, ICA*) megalapította a térképdíjat Barbara Petchenik emlékére. Barbara Petchenik kanadai származású térképész, akit az ICA első női alelnökének választottak a 80-as évek közepén és egészen haláláig töltötte ezt a posztot. Nemzetközileg elismert szakmai élete során egyik kutatási témája a gyermekek térképhasználata volt.

A díjakat két évenként osztják ki az ICA nemzetközi konferenciáján. Rendszerint minden résztvevő kontinens legalább egy díjat kap és a díjazott műveket elismert nemzetközi szervezetekhez (UNICEF, ESRI stb.) juttathatják, amelyek megjelentethetik képeslap, poszter stb. formájában. Az ICA bátorítja a résztvevő országokat az összes térkép archiválására (jövőbeli kutatások lehetséges felhasználására) illetve olyan beszámolók készítésére (video stb.), amelyekkel megismertetik a pályázat megszervezésének a körülményeit és tapasztalatait.

A pályázat céljai

A pályázat célja a gyerekek és fiatalok kreatív térképi ábrázolásának a támogatása és előmozdítása, valamint a térképészeti és környezetükkel szembeni tudatosságuknak a fejlesztése.

A pályázat általános szabályzata

- Az ICA tagországok gyűjtik össze a 16 évesnél fiatalabb gyerekek által készített térképeket a “Helyem a mai világon” témában. Nem tagországok által küldött térképrajzok nem vehetnek részt a versenyen, de versenyen kívül vehetnek részt a Nemzetközi Térképkékiállításán. A benevezett műveket a Carleton Egyetem Könyvtárában (Ottawában) tárolják.
- A térképrajzok négy korcsoportban versenyeznek:
 - 6 év alatt
 - 6–8 év
 - 9–12 év
 - 12 év felett (12-15 év)
- Egy térképrajz készítésében maximum három (3) szerző vehet részt, akik ugyanahhoz a korcsoporthoz tartoznak. Ha a szerzők száma háromnál több, akkor a mű kizárásra kerül, és nem vehet részt a versenyben.
- A zsűritagok a következők szempontokat veszik figyelembe:
 - egy felismerhető és kreatív kapcsolat a térképészeti ábrázolás és a téma között
 - egy felismerhető képi ábrázolás a teljes világ vagy a világ egy nagyobb részéről, amelyben a szárazföldek és óceánok alakzata és egymáshoz való elhelyezkedésük annyira korrekt (helyes), amennyire meglehetősen elvárható lenne a gyermek korát és az alkalmazott “vetítési rendszert” figyelembe véve.
 - a megfelelő térképi elemek használata (pl. jelek, színek, földrajzi nevek stb.), amelyek segítik ábrázolni a pályázat témáját:
 - a megrajzolt vagy más anyagok felhasználásával készített pontok, vonalak és felületek tiszta és olvasható használata a kiválasztott hordozón (papíron, kartonon vagy más anyagon)
 - a színek helyes használata

- egy általános esztétikai minőség érzékeltetése a képi elemek harmonikus egyensúlyában

- A térképrajz maximális mérete nem lépheti túl az A3-as lapméretet (420 mm x 297 mm). A térképrajz teljes vastagsága nem haladhatja meg az 5 mm-t, és készítésekor a következő szempontokat kell figyelembe venni:
 - nem szabad törékeny anyagokat (pl. üveglapot) használni,
 - nem szabad romlandó anyagokat (pl. faleveleket) használni,
 - nem tartalmazhat semmilyen mozgatható vagy kinyitható rész (pl. papírból készített ablakot),
 - illetve nem szabad laminált munkákat küldeni.
- Bármilyen vetítési rendszer (vetület) alkalmazható a földrajzi fókálózat illetve a partvonalak, országhatárok stb. létrehozására. A mű eredeti munka legyen, és hagyományos eszközökkel (színes ceruzákkal, vízfestékekkel stb.) vagy számítógépes programmal készíthető. Segítségül az ICA Térképészeti és Gyerekek Bizottság honlapján talál néhány mintát különböző térképi vetületekről. Címe: <http://lazarus.elte.hu/ccp/projections/index.htm>. Ezek használata nem kötelező a versenyben való részvételhez, de ha a diák úgy kívánja, kinyomtathatja A3-as vagy ennél kisebb méretben és rajta készítheti a saját térképét.
- Mindegyik térképrajz hátoldalára és külön papírra a következő adatokat kell írni: a mű címe, a teljes név, kor, az iskola vagy otthoni cím és az ország neve.
- Minden résztvevő legális képviselőinek (pl. az egyik szülőnek) írásban hozzá kell járulnia ahhoz, hogy az ICA, vagy más nemzetközi intézmény (szervezet) újra kiadhassa munkáját előzetes konzultáció illetve szerzői jogdíj megfizetése nélkül. Ez a hozzájárulás a felhívás végén mellékelte, az egyik szülő által kitöltött és aláírt nyomtatványnak a térképrajzzal együttes küldésével történik. A nyomtatvány pdf és rtf formátumban letölthető a verseny honlapjáról is (<http://terkepismeret.elte.hu/news>).
- Ha a térképrajzot nem iskolán keresztül nevezik be a pályázatra, akkor a szerző legális képviselőinek (pl. szüleinek) engedélye is szükséges a személyes címük nyilvánossá tételéhez. Ha a legális képviselők nem járulnak címük nyilvánossá tételéhez, akkor az ICA Országos Bizottság hivatalos címe használható egy lehetséges jövőbeni kapcsolatfelvételhez.
- A nemzetközi döntőben résztvevő összes térképrajzot kiállítják a 27. Nemzetközi Térképészeti Konferencia részeként megrendezendő Nemzetközi Térképkiállításon (Rio de Janeiro, 2015. augusztus 23–28).
- A nyertes munkákat az ICA elnöksége küldi el nemzetközi szervezeteknek és kiadóknak (pl. UNICEF-nek, ESRI-nek), hogy képeslapon, poszteren, könyvben vagy más típusú publikációban megjelenhessen. Az ICA saját belátása szerint használhatja ezeket a térképrajzokat. Minden döntőbe jutott nyertes automatikusan hozzájárul ahhoz, hogy munkáját a Carleton Egyetemi Könyvtár kutatási gyűjteményében archiválják (Archives and Research Collections, Carleton University Library), illetve megtekinthető legyen az Interneten, a Carleton Könyvtár honlapján (<http://children.library.carleton.ca>).
- Az ICA főtítkára illetve az országos bizottságok felelnek a nemzetközi döntőben elnyert oklevelek és díjak eljuttatásáért a nyertes szerzőkhöz.

Országos szintű versennyel kapcsolatos szabályok

- Az ICA Magyar Bizottság nevezi ki a pályázat országos koordinátorát (neve és elérhetősége a <http://terkepismeret.elte.hu/news> honlapon olvasható, a felhívás végén). Feladata, hogy az érdeklődő tanároknak és/vagy szülőknak elérhetővé tegye a szükséges információkat a pályázaton való részvétellel kapcsolatban.
- A térképrajzokat az általános szabályzatban leírtaknak megfelelően, illetve az országos koordinátor által meghatározott szabályok szerint kell elkészíteni.
- Minden térképrajzot az országos felhívásban meghatározott határidőig és a megadott címre kell elküldeni az országos koordinátornak.
- Mindegyik tagország összehív egy zsűrit, amely elismert szakemberekből áll. A zsűri kiválasztja azt a maximum hat db. térképrajzot, amelyek a nemzetközi döntőben képviselnek Magyarországot.
- Az iskolák vagy szülők nem küldhetnek térképrajzokat egyenesen a nemzetközi döntőbe (a nemzetközi koordinátornak). Ezek a művek nem lesznek benevezve a nemzetközi döntőbe és a nemzetközi kiállításra,

az ICA-nak nem áll módjában kiállítani és visszajuttatni őket.

- Ha egy tagország nem rendelkezik országos koordinátorral, a térképrajz elküldése előtt a résztvenni szándékozónak kapcsolatba kell lépniük a pályázat nemzetközi koordinátorával és az ICA Térképészeti és gyermekek Bizottságának (*Cartography and Children Commission*) az elnökével (nevek és címek a <http://cartography.tuwien.ac.at/ica/index.php/Commissions/Commissions> honlapon illetve a felhívásban is található).

Az ICA bíráló bizottsága (zsűri) a nemzetközi döntőben

- A bíráló bizottságot nyolc (8) tag alkotja (egy elnök és hét tag), akik az ICA Térképészeti és gyermekek bizottság tagjaiból, az országos pályázatok koordinátoraiból és más, a gyerekekhez, oktatáshoz, térképészethez kapcsolódó nemzetközi szervezetekből (pl. IGU, UNICEF) kerülnek ki.
- A bíráló bizottság elnökét az ICA Térképészeti és gyermekek bizottság előterjeszti az ICA elnökségének, amely meghozza a végleges döntést. Ezután a bíráló bizottság és a Térképészeti és gyerekek bizottság elnökei javasolják a bíráló bizottság további hét (7) tagját az ICA elnökségének.
- A bizottsági tagok nem szavazhatnak saját országuk munkáira.
- Mindegyik bizottsági tag korcsoportonként meghatározhat egy 1., 2. és 3. elhelyezést.
- Korcsoportonként az első három helyezett a következő pontszámokat kap: az 1. helyért öt (5) pontot, a 2. helyért három (3) pontot és a 3. helyért két (2) pontot.
- A bíráló bizottság tagja javasolhat maximum két művet egy elhelyezésre, és a két mű ugyanannyi pontot kap.
- Az összes bizottsági tag által odaítélt, és a bizottság elnöke által összeadott pontszámok határozzák meg a térképrajz elhelyezését egy korcsoporton belül.
- A bíráló bizottságnak joga van nem odaítélni egyes díjakat, illetve nem díjazott térképrajzoknak elismerő oklevelet odaítélni ha szükségesnek tartja.
- Két hónappal az ICA konferencia megkezdése előtt mindegyik bizottsági tag megismeri a nemzetközi döntőbe benevezett műveket, és a bírálás első szakasza e-mailen történik.
- A bizottság elnöke összeadja a megadott pontszámokat és az eredményeket elküldi a bíráló bizottság összes tagjának.
- Az ICA konferencián és a Nemzetközi Térképkiállításon résztvevő bizottsági tagok meghozzák a végleges döntéseket a művek személyes megtekintése után.
- Minden 1., 2. és 3. elhelyezést valamint a közönségdíjas térképrajz oklevelet és ötven (50) eurót kap. A különdíjas munkák elismerő oklevelet kapnak.
- Az eredményeket a konferencia záró ceremóniáján hirdetik ki, és megjelennek a Nemzetközi Térképészeti Társulás hivatalos honlapján és folyóiratában (ICA News).
- A díjakat és oklevelet az országos bizottságok képviselői veszik át a konferencia záró ceremóniáján és juttatják el a nyerteseknek.
- A konferencia befejezése után a térképrajzokat továbbküldik a Carleton Egyetem Könyvtárába, ahol véglegesen tárolják őket. Az 1993 óta benevezett térképrajzokat a könyvtár honlapján, az alábbi címen lehet megtekinteni: <http://children.library.carleton.ca>